

Rozpočet Ústeckého kraje na rok 2024 – důvodová zpráva

Návrh rozpočtu Ústeckého kraje na rok 2024 vychází ze současné a predikované hospodářské situace ČR, která pro rok 2024 počítá s mírným růstem HDP, se snížením inflace, navýšením spotřeby domácností a dopady projednávaného zákona o konsolidaci veřejných rozpočtů. Je sestaven s meziročním nárůstem vlastních příjmů o 1 203 617 tis. Kč, tj. o 14 % a zapojením uspořené vlastních prostředků minulých let ve výši 1 331 862 tis. Kč, takže ve výdajích umožňuje standardní zajištění kompetencí i rozvoj kraje.

Je sestaven z návrhů rozpočtů jednotlivých odborů krajského úřadu. Kryje všechny významné výdaje nutné k řádnému fungování kraje a jím zřízených organizací včetně financování projektů a poskytování finančních podpor.

Základní parametry návrhu rozpočtu Ústeckého kraje na rok 2024 v tis. Kč:

	v tis. Kč
Příjmy celkem, z toho:	28 058 757
Daňové příjmy	9 206 684
Nedaňové příjmy	550 072
Kapitálové příjmy	63 331
Přijaté transfery (neinvestiční, investiční)	18 238 670
Výdaje celkem, z toho:	29 875 819
Běžné výdaje	26 198 302
Kapitálové výdaje	3 677 517
Saldo: příjmy - výdaje	-1 817 062
Financování celkem, z toho:	1 817 062
Prostředky minulých let	1 331 862
Úvěrový rámec 2023 - 2030	1 076 700
Splátka jistiny úvěru 2017 - 2022	-150 000
Splátka jistiny úvěru 2021 - 2025	-150 000
Splátka jistiny úvěrového rámce 2023 - 2030	-291 500

Ve smyslu zákona č. 250/2000 Sb., o rozpočtových pravidlech územních rozpočtů – při porovnání pouze příjmů a výdajů roku 2024 jde o rozpočet schodkový.

Přílohy zejména Celková rekapitulace a Souhrnný komentář obsahují základní charakteristiku návrhu rozpočtu, podrobnější informace jsou součástí tabulek návrhů rozpočtu jednotlivých odborů a jejich komentářů.

Usnesení A) odstavec 1):

Základní charakteristika návrhu rozpočtu

ZDROJE – 29 875 819 tis. Kč, z toho:

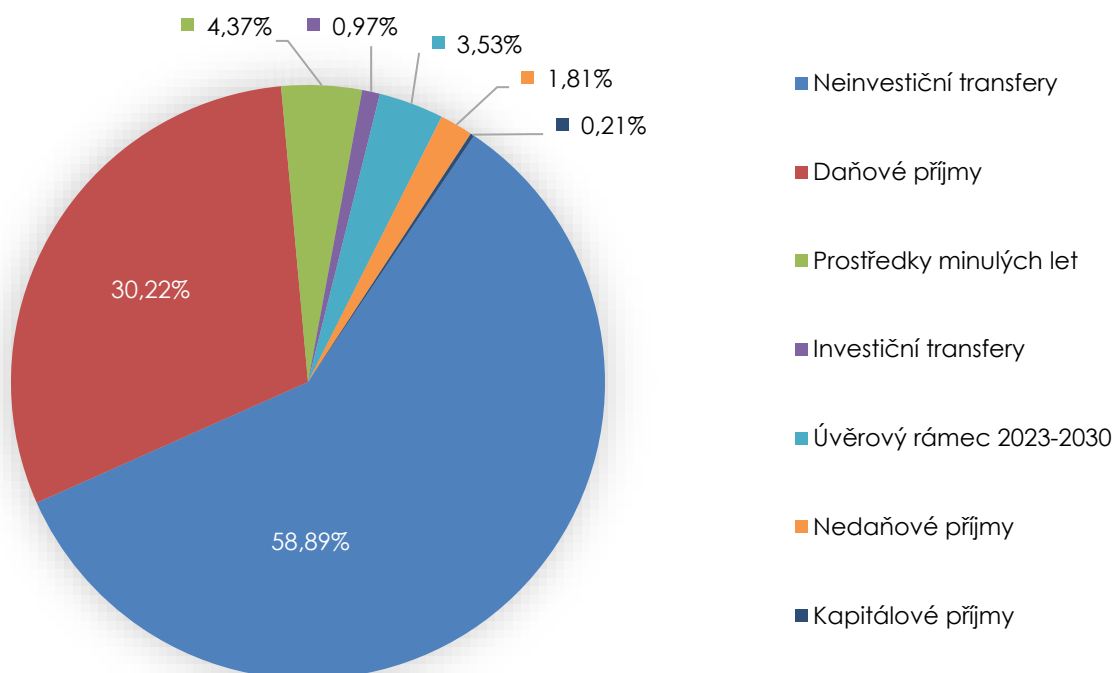
Příjmy – 28 058 757 tis. Kč

Příjmová část rozpočtu je členěna na příjmy daňové, nedaňové, kapitálové, neinvestiční a investiční přijaté transfery.

Porovnání návrhu rozpočtu na rok 2024 se schváleným rozpočtem roku 2023:

Rozpočet příjmů na rok 2024 je proti schválenému rozpočtu roku 2023 (26 052 781 tis. Kč) vyšší o 2 005 976 tis. Kč, tj. zvýšení o 7,70 %. Rozdíl je způsoben zvýšením zejména daňových příjmů v rámci podílu kraje na daňových výnosech o 1 164 000 tis. Kč, tj. 14,48 % z důvodu predikovaného vyššího výběru daní. U přijatých transferů ze státního rozpočtu (vyšší o 802 359 tis. Kč) došlo k meziročnímu nárůstu o 4,60 % s ohledem na navýšení platů pracovníků v oblasti školství a sociálních služeb.

Celková struktura příjmů se drobně mění z výše uvedených důvodů ve prospěch vlastních příjmů tak, že poměr transferů k celkovým příjmům klesl proti roku 2023 o 2 % na 65 %. Vlastní příjmy kraje na rok 2024 (9 820 087 tis. Kč) proti schválenému rozpočtu roku 2023 (8 616 470 tis. Kč) představují nárůst o 1 203 617 tis. Kč, tj. o 13,97 % zejména z důvodu posílení daňových příjmů.

Členění zdrojů v %**Financování – 1 817 062 tis. Kč**

Financování je navrženo následovně:

- předběžné zapojení prostředků minulých let ve výši 1 311 862 tis. Kč (prostředky blokové na centrální rezervě k použití v roce 2024),
- předběžné zapojení zůstatku Fondu pro mimořádné události Ústeckého kraje ve výši 20 000 tis. Kč (zejména na předfinancování náhrad za zajištění nouzového ubytování pro osoby přicházející z území Ukrajiny),
- zapojení cizích zdrojů ve výši 1 076 700 tis. Kč (úvěrový rámec 2023 – 2030),
- splácení cizích zdrojů ve výši -591 500 tis. Kč (splátka jistiny úvěrového rámce 2023 – 2030, splátka jistiny úvěru čerpaného v letech 2017 – 2022 a 2021 – 2023).

Porovnání návrhu rozpočtu na rok 2024 se schváleným rozpočtem roku 2023:

Návrh rozpočtu je u financování proti schválenému rozpočtu roku 2023 (1 222 102 tis. Kč) vyšší o 594 960 tis. Kč tj. o 48,68 %. Zásadní zvýšení je způsobeno zejména očekávaným vysokým zůstatkem volných prostředků z hospodaření kraje (1 331 862 tis. Kč), a to především z důvodu dočerpání úvěru 2021 – 2025 v roce 2023 a dále nárůstu daňových příjmů kraje (nárůst oproti předchozímu srovnatelnému období je zejména vlivem inflačních dopadů) a zvýšení příjmů z úroků na bankovních účtech kraje. Současně došlo ke snížení zapojení cizích zdrojů (o -165 200 tis. Kč) z důvodu dočerpání úvěru 2021 - 2025 a úvěrového rámce 2016 - 2023, i přes

skutečnost zapojení nového úvěrového rámce 2023 - 2030 (1 076 700 tis. Kč) a splátky cizích zdrojů se zvyšují z důvodu započtení splátek úvěru 2021 - 2025.

VÝDAJE – 29 875 819 tis. Kč

Rozpočet výdajů zohledňuje zejména zřizovatelskou funkci kraje k příspěvkovým organizacím, dále obsahuje výdaje vyplývající z uzavřených smluv a kompetencí kraje, provoz krajského úřadu a zastupitelstva, dotační politiku kraje a odborné odhady nově rozpočtovaných výdajů např. spolufinancování projektů podporovaných z evropských fondů.

Podle charakteru jsou v návrhu rozpočtu výdaje rozděleny na:

- běžné 26 198 302 tis. Kč
- kapitálové 3 677 517 tis. Kč

Ve srovnání s rokem 2023 se zvýšil poměr kapitálových výdajů na celkových výdajích na 12,31 %. Absolutně meziročně kapitálové výdaje rostou o 621 526 tis. Kč, tj. o 20,34 %. Nárůst odpovídá zejména zvýšení finančních prostředků na realizaci evropských projektů i ostatních investičních akcí.

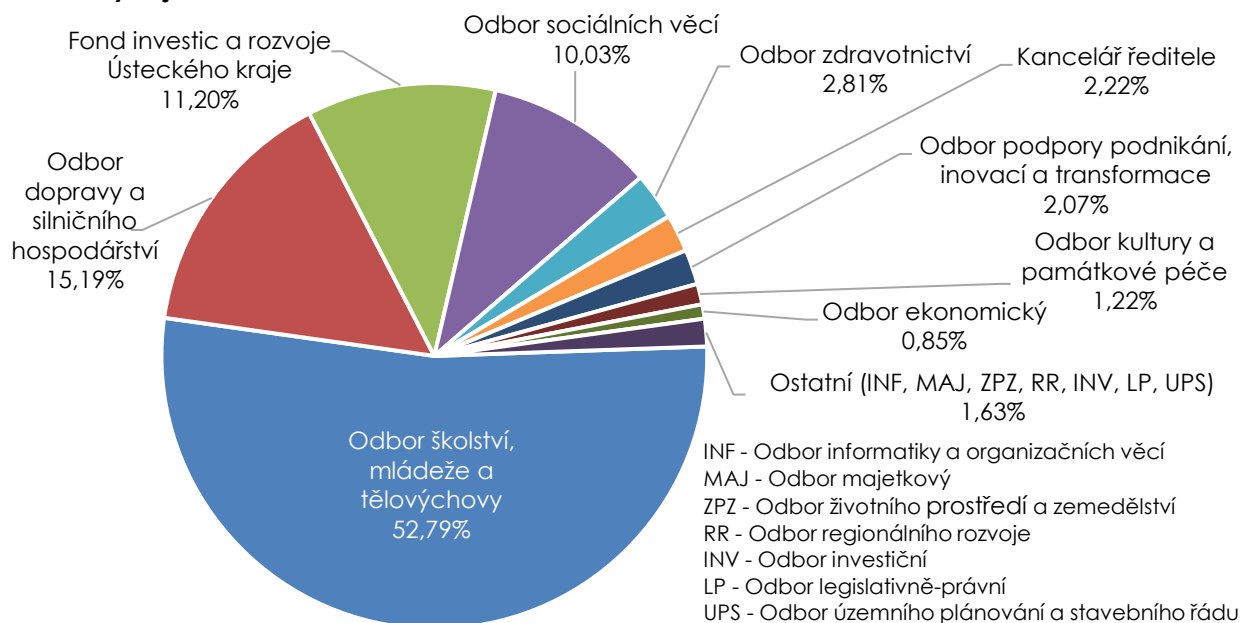
Návrh rozpočtu dále obsahuje prostředky na revitalizaci krajských silnic, které mají charakter oprav tzv. účelový neinvestiční příspěvek na opravy pro Správu a údržbu silnic Ústeckého kraje, příspěvkovou organizaci ve výši 348 000 tis. Kč.

Kromě finančních prostředků rozpočtu 2024 je v peněžních fondech určeno na kapitálové výdaje 280 340 tis. Kč z předpokládaných zůstatků na účtech z r. 2023, zejména ve Fondu investic a oprav Ústeckého kraje (128 400 tis. Kč) a Fondu rozvoje Ústeckého kraje (50 000 tis. Kč), které se k 01.01.2024 sloučí do Fondu investic a rozvoje Ústeckého kraje.

Plánované meziroční zvýšení běžných příjmů (+10,21 %) převyšuje předpokládané zvýšení běžných výdajů (+8,17 %) v absolutní výši o 586 638 tis. Kč, což znamená pozitivní rozpočtový trend ohledně možného použití běžných zdrojů na rozvoj kraje tj. na kapitálové výdaje. Započítáním veškerých zdrojů je vytvořen provozní přebytek ve výši 1 067 213 tis. Kč určený na krytí kapitálových výdajů (v roce 2023 to bylo 510 703 tis. Kč).

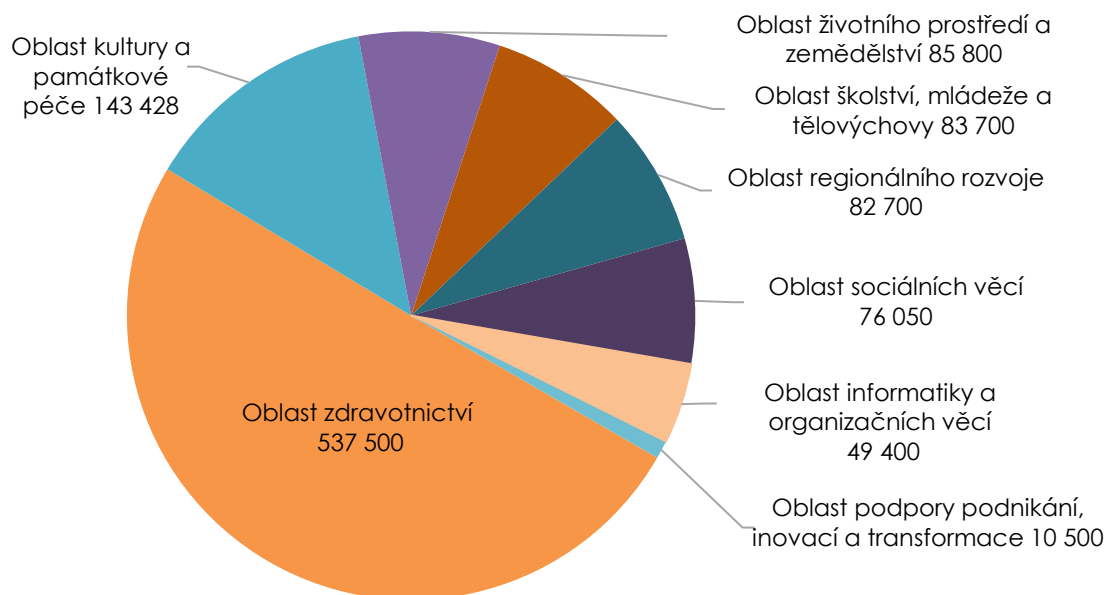
Pro rok 2024 jsou navrhovány obligatorní výdaje ve výši 26 922 238 tis. Kč, což je 90 % celkových výdajů. Ve srovnání s rokem 2023 (obligatorní výdaje tvořily 92 % celkových výdajů) klesl podíl těchto výdajů o 2 %, což znamená zvýšení objemu pro rozhodovací pravomoc zastupitelstva kraje a větší finanční prostor pro rozvoj kraje.

Členění výdajů dle odborů v %

Do návrhu rozpočtu bylo zařazeno celkem 1 069 078 tis. Kč na podporu cizích subjektů z vlastních prostředků, z toho je 609 700 tis. Kč kapitálových tj. 57,03 % z celkových podpor. Podpory jsou soustředěny v rozpočtu a dotačních fondech tj. Regionální podpůrný fond Ústeckého kraje a Fond Ústeckého kraje. Z oblastí je nejvýznamnější podpora směřována do zdravotnictví ve výši 537 500 tis. Kč, tj. 50,28 % z celkových podpor. Meziroční pokles dotačních prostředků činí 13 494 tis. Kč tj. snížení o 1,25 % vzhledem k nižší dotaci pro Krajskou zdravotní, a. s. v souladu se smlouvou na služby obecného hospodářského zájmu při současném zvýšení ostatních podpor v oblasti zdravotnictví a sociálních věcí.

Druhové členění finančních podpor poskytovaných Ústeckým krajem (v tis. Kč)

Centrální rezerva kraje, určená na případné havárie, mimořádné události a nepředvídatelné výdaje vzniklé v průběhu roku 2024, je zahrnuta v rozpočtu ekonomického odboru v celkové výši 200 000 tis. Kč, což je 2,04 % vlastních příjmů.

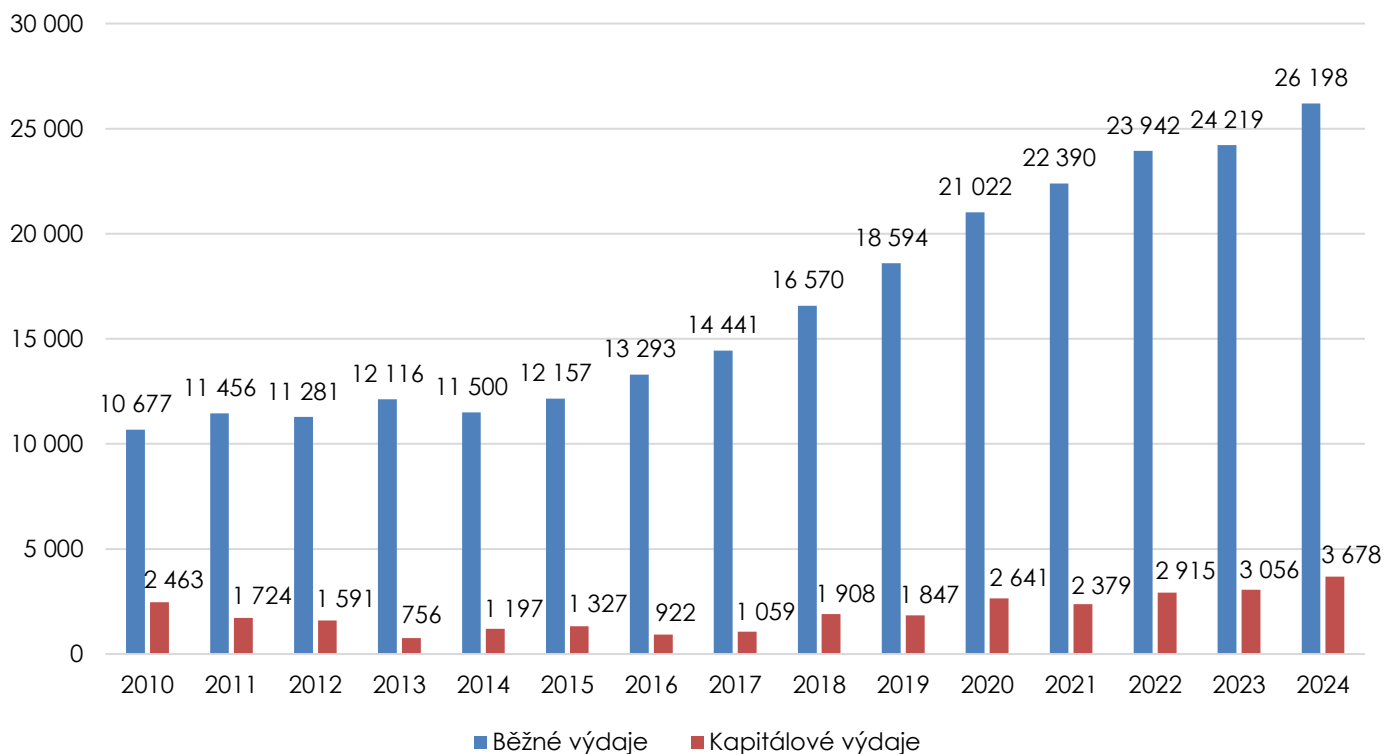
Porovnání návrhu rozpočtu na rok 2024 se schváleným rozpočtem roku 2023:

Rozpočet na rok 2024 je proti schválenému rozpočtu na rok 2023 (27 274 883 tis. Kč) vyšší o 2 600 936 tis. Kč, (zvýšení o 9,54 %). Nárůst je zaznamenán u běžných výdajů o 1 979 410 tis. Kč (+8,17 %) i kapitálových výdajů o 621 526 tis. Kč (+20,34 %).

Ke zvýšení běžných výdajů dochází nejen u výdajů krytých ze státního rozpočtu, tj. navýšení platů a souvisejících odvodů pracovníků v oblasti regionálního školství (o 1 023 230 tis. Kč) a sociálních služeb (o 260 693 tis. Kč), ale i výdajů financovaných z vlastních prostředků např. došlo k posílení prostředků na zajištění dopravní obslužnosti o 359 872 tis. Kč, velkou údržbu v nově zřízeném Fondu investic a rozvoje Ústeckého kraje o 250 800 tis. Kč a zvýšení příspěvků na činnost vlastním příspěvkovým organizacím o 136 106 tis. Kč.

Nárůst kapitálových výdajů je kryt zejména vlastními prostředky minulých let. K navýšení došlo ve financování stavebních akcí a investičních projektů v nově zřízeném Fondu investic a rozvoje ÚK o 743 888 tis. Kč při současném snížení investičních podpor o 123 850 tis. Kč.

Srovnání vývoje běžných a kapitálových výdajů Ústeckého kraje v letech 2010 - 2024 (v mil. Kč)

Usnesení A) odstavec 2):

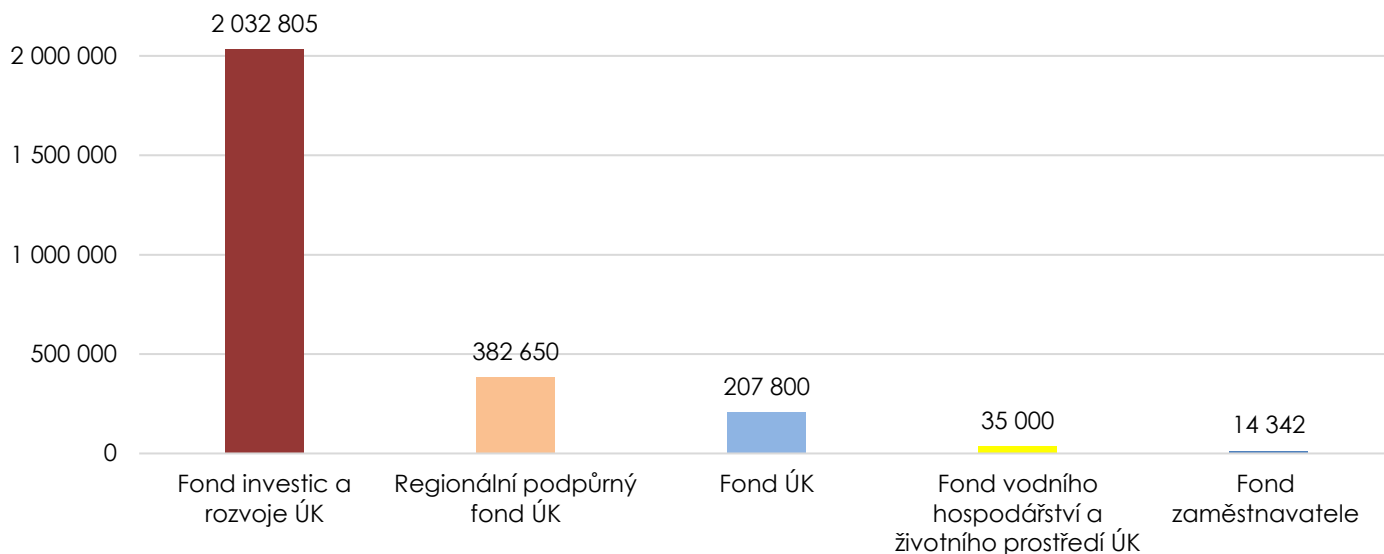
V souladu se statuty peněžních fondů zřízených Ústeckým krajem schvaluje Zastupitelstvo Ústeckého kraje přiděly z rozpočtu kraje do fondů.

Přiděly finančních prostředků do fondů Ústeckého kraje pro rok 2024 v celkové výši 2 672 597 tis. Kč jsou následující:

Fond	Příděl v rámci běžných výdajů	Příděl v rámci kapitálových výdajů	Příděl celkem v tis. Kč
Fond investic a rozvoje ÚK	490 252	1 542 553	2 032 805
Regionální podpůrný fond ÚK	306 250	76 400	382 650
Fond ÚK	89 700	118 100	207 800
Fond vodního hospodářství a životního prostředí ÚK	0	35 000	35 000
Fond pro mimořádné události ÚK	0	0	0
Fond zaměstnavatele	tvorba ve výši 4% skutečně vyplacených mzdových prostředků dle kolektivní smlouvy*	0	14 342
CELKEM	900 544	1 772 053	2 672 597

*výše tvorby schválena usnesením Zastupitelstva Ústeckého kraje č. 32/18Z/2014 ze dne 03.09.2014

Pozn.: Uvedené přiděly do fondů nejsou jediným příjmem těchto fondů viz. kapitola Peněžní fondy Ústeckého kraje.

Příděly finančních prostředků dle jednotlivých fondů Ústeckého kraje (v tis. Kč)**Usnesení B) a usnesení C):**

- v souladu s ustanoveními § 36 písm. c) a § 59 odst. 2 písm. a) zákona č. 129/2000 Sb., o krajích, ve znění pozdějších předpisů (dále zákon č. 129/2000 Sb.), a ustanovením § 12 zákona č. 250/2000 Sb., o rozpočtových pravidlech územních rozpočtů, ve znění pozdějších předpisů (dále zákon č. 250/2000 Sb.), jsou navrženy závazné ukazatele, jimiž se mají povinnost řídit osoby, které mají být příjemci dotací nebo příspěvků z rozpočtu Ústeckého kraje v roce 2024. Příjemci jsou uvedeni v usneseních B) v souladu s rozhodovací kompetencí orgánů kraje,
- v souladu s ustanovením § 11 zákona č. 250/2000 Sb. je navržen objem finančních prostředků účelově určených na spolufinancování programů nebo projektů Evropské unie pro rok 2024 ve výši 582 120 tis. Kč, které představují vlastní podíl kraje na realizaci projektů včetně nezpůsobilých výdajů,
- v souladu se zákonem č. 561/2004 Sb., školský zákon, ve znění pozdějších předpisů, jsou navrženy transfery jednotlivým školám a školským zařízením zřizovaným obcemi Ústeckého kraje na pokrytí přímých nákladů na vzdělávání pro rok 2024 ve výši 9 796 431 tis. Kč dle přílohy č. 2.

Závazný ukazatel „objem prostředků na platy“:

Rada v rámci projednání návrhu rozpočtu na rok 2024 stanovila v souladu s ust. § 59 odst. 1 písm. b) zákona č. 129/2000 Sb. objem prostředků na platy zaměstnanců zařazených do krajského úřadu ve výši 375 000 tis. Kč.

- Závazný ukazatel „počet zaměstnanců Ústeckého kraje zařazených do krajského úřadu“ dle ust. § 59, odst. 1 písm. b), zákona č. 129/2000 Sb. byl stanoven usnesením rady kraje č. 096/52R/2022 ze dne 14.09.2022 ve výši 650.
- Rozpočet platů na rok 2024 je předložen ve výši 362 375 tis. Kč. Objem prostředků na platy přesahuje rámec rozpočtovaných platů o 12 625 tis. Kč z důvodu financování platů zaměstnanců v rámci projektů podpořených z evropských fondů a v souvislosti s přesunem náhrad v době nemoci (3 500 tis. Kč), které jsou od 01.01.2024 dle rozpočtové skladby součástí platů. Projekty jsou do rozpočtu zapojovány během roku, jsou realizovány zejména odbory podpory podnikání, inovací a transformace, sociálních věcí a školství, mládeže a tělovýchovy. Předpoklad se odvíjí od skutečnosti minulých let a předpokladu pro rok 2024 na základě kvalifikovaného odhadu a plánovaných legislativních změn.
- Objem prostředků na platy (375 000 tis. Kč) je stanoven pro 650 zaměstnanců tj. na průměrný měsíční plat 47,6 tis. Kč, což je 5 % zvýšení oproti roku 2023.

Obecná rizika, která mohou mít negativní dopad na hospodaření Ústeckého kraje v r. 2024:

- Predikce daňových příjmů Ministerstva financí ČR z dubna 2023 - aktuálně je postavena na současném stavu hospodaření ČR, které však může být negativně ovlivněno neznámými dopady např. v souvislosti s nepředvídaným vývojem inflace.
- Nutnost vytváření specifických rezerv pro krytí výdajů, které pravděpodobně nastanou, ale jejich výše není dopředu známa. Jedná se zejména o zajištění finančního krytí:
 - ✓ výdajů v sociální oblasti např. v souvislosti se zákonem č. 108/2006 Sb., o sociálních službách ve znění pozdějších předpisů, kdy stejně jako v uplynulých letech nemusí být požadavky kraje na financování z Ministerstva práce a sociálních věcí ČR uspokojeny v plné výši;
 - ✓ dopady související s vedením soudních sporů - penále v návaznosti na čerpání dotací v rámci Regionálního operačního programu Severozápad; závazky z nedořešeného sporu s DPÚK a.s.
 - ✓ negativních dopadů do provozních nákladů zřízených příspěvkových organizací v souvislosti s navýšením cen energií, případným nárůstem mezd na základě nařízení vlády a inflací.
- Nepředvídatelné kroky ČNB v boji s inflací, které mají negativní vliv na rozpočtovanou výši úroků z úvěrů. V návrhu rozpočtu jde o hrubý odhad, skutečné úroky se odvíjejí od platné úrokové sazby, skutečného čerpání a splácení.
- Změny legislativních předpisů s negativním dopadem do veřejných rozpočtů – např. zákon o konsolidaci veřejných rozpočtů, připravované nařízení vlády ohledně financování středoškolského vzdělávání (max. počet hodin), daňové úlevy, mzdové předpisy.
- Kraj je ručitelem za závazky Dopravní společnosti Ústeckého kraje, příspěvkové organizace a Krajské zdravotní, a.s.; případné neplnění jejich povinností z uzavřených úvěrových smluv může mít negativní dopad na výdaje Ústeckého kraje.

V souladu s § 11 zákona č. 250/2000 Sb. bude návrh rozpočtu zveřejněn nejméně 15 dní před jeho projednáním v Zastupitelstvu Ústeckého kraje, to je od 24.11.2023 na internetových stránkách a úřední desce Ústeckého kraje a bude zaslán obcím v Ústeckém kraji ke zveřejnění na jejich úředních deskách. Schválený rozpočet bude zveřejněn na internetových stránkách kraje do 30 dnů od jeho schválení